

De verdwenen meisjes uit Parijs

Pam Jenoff

Karakter Uitgevers B.V.

1

Grace

New York 1946

Als Grace Healey de op een na grootste fout van haar leven niet had gemaakt, zou ze de koffer nooit gevonden hebben.

Het was dinsdagochtend tien over negen en Grace had in de eerste van de twee bussen in zuidelijke richting moeten zitten die ze altijd nam om van het pension in Hells' Kitchen naar Lower East Side te gaan, waar ze werkte. Ze was inderdaad op weg naar haar werk, maar ze was ver verwijderd van de plek die ze inmiddels als haar woonwijk beschouwde. In plaats daarvan haastte ze zich door Madison Avenue terwijl ze haar pijpenkrullen in een lage knot bond. Ondanks de kou deed ze snel haar jas uit zodat ze haar mintgroene vest kon uittrekken. Ze wilde niet dat Frankie zag dat het precies hetzelfde was als ze de vorige dag had gedragen en haar de gênante vraag zou stellen of ze wel thuis was geweest.

Grace bleef voor de etalage van een *five-and-dime* staan om haar spiegelbeeld te controleren. Ze wilde dat de winkel open was, zodat ze poeder kon kopen om de plekken in haar hals te verbergen en

een flesje parfum om de geur die om haar heen hing te maskeren, een combinatie van de brandy van de vorige avond en de heerlijke maar foute geur van Marks aftershave, die haar bij iedere inademing duizelig en beschaamd maakte. Op de hoek zat een alcoholist die in zijn slaap kreunde. Grace voelde een zekere solidariteit met de man met zijn grauwe, fletse huidskleur. In de aangrenzende steeg hamerde iemand in dezelfde maat als het gebonk in haar hoofd op een vuilnisbak. Heel New York leek een kater te hebben.

De venijnige februariwind sneed door Madison, waardoor de vlaggen die aan de wolkenkrabbers hingen driftig wapperden. Een oude, verfrommelde krant danste in de goot. Grace hoorde de kerkklok van Saint Agnes halftien slaan en ging nog sneller lopen, zodat ze bijna rende en het zweet haar uitbrak. De kolossale Grand Central Terminal doemde in de verte op. Nog een klein stukje en dan kon ze links afslaan van Forty-Second Street naar Lexington, waar ze een snelbus naar het centrum kon nemen.

Toen ze de kruising met Forty-Third naderde, zag ze echter dat de straat was afgezet. Grace vermoedde in eerste instantie dat het om een auto-ongeluk ging. Een zwarte Studebaker lag op zijn kant en uit de motorkap steeg stoom op. Het was drukker dan ooit in de straten van Midtown door alle auto's, bussen, taxi's en vrachtwagens die bestellingen afleverden. Er leek echter geen andere auto bij het ongeluk betrokken te zijn. Het personeel van de ambulance die op de hoek stond had geen haast; ze leunden tegen de auto en rookten een sigaret.

Grace liep naar een politieagent toe; hij had een pafferig gezicht boven de hoge kraag van zijn marineblauwe uniform met gouden knopen. 'Neem me niet kwalijk, maar blijft de straat lang afgezet? Ik ben te laat voor mijn werk.'

Hij keek met een minachtende blik vanonder de rand van zijn pet naar haar, alsof het belachelijk was dat een vrouw een baan had,

ondanks alle vrouwen die plichtsgetrouw in de fabrieken hadden gewerkt om de mannen te vervangen die bij het leger waren gegaan en tijdens de oorlog aan de andere kant van de oceaan hadden gevochten. ‘Je kunt hier niet langs,’ antwoordde hij. ‘En dat gaat voorlopig ook niet gebeuren.’

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg ze, maar de politieagent had zich al omgedraaid.

‘Een vrouw is aangereden door een auto en overleden,’ zei een man met een platte wollen pet naast haar.

Grace keek naar de kapotte voorruit van de Studebaker en voelde zich plotseling misselijk worden. ‘Wat erg,’ zei ze uiteindelijk.

‘Ik heb het niet gezien,’ antwoordde de man, ‘maar iemand vertelde dat ze meteen dood was. Ze heeft in elk geval niet geleden.’

In elk geval. Dat was een uitdrukking die Grace te vaak had gehoord nadat Tom was overleden. Ze was in elk geval nog jong. Ze hadden in elk geval geen kinderen, alsof dat het eenvoudiger te dragen maakte. Een kind zou geen last zijn geweest, dacht ze soms, maar een stukje van hem dat voor altijd achterbleef.

‘Je weet nooit wanneer het afgelopen is,’ zei de man naast haar peinzend. Grace gaf geen antwoord. Toms dood was ook onverwachts geweest. De jeep waarin hij zat toen hij van de militaire basis naar het treinstation in Georgia reed om haar in New York te ontmoeten voordat hij werd uitgezonden, was gekanteld. Ze noemden hem een oorlogsslachtoffer, maar in feite was het een ongeluk geweest dat overal had kunnen gebeuren.

De camera van de fotograaf flitste, waardoor ze met haar ogen knipperde. Grace hield haar hand voor haar ogen en liep verblind achteruit door de menigte die zich had gevormd terwijl ze de geuren van sigarettenrook, zweet en parfum probeerde te negeren.

Toen Grace een stukje had gelopen, keek ze achter zich. Forty-

Third Street was in westelijke richting eveneens afgezet, waardoor ze die weg ook niet kon nemen, en het zou haar minstens een halfuur kosten om via Madison naar de andere kant van het station te lopen. Dan zou ze nog later voor haar werk zijn dan ze nu al was.

Als Mark er niet was geweest, zou ze hier niet staan en hoefde ze niet onder ogen te zien dat ze geen andere keus had dan door het Grand Central te lopen, de plek waarvan ze had gezworen er nooit meer te zullen komen.

Grace draaide zich om en keek naar het gebouw dat voor haar opdoemde, met zijn schaduw die de bestrating ervoor donker kleurde. Een eindeloze stroom forenzen kwam via de deuren naar buiten. Ze stelde zich de hal van het station voor, met het licht dat door de gebrandschilderde ramen naar binnen scheen en de grote klok waaronder vrienden en minnaars elkaar ontmoetten. Het was niet zozeer de plek, maar de mensen die ze niet kon verdragen. De vrouwen met hun net gestifte lippen, die hun tong langs hun tanden lieten glijden om er zeker van te zijn dat er geen lippenstift op zat terwijl ze hun handtas vol verwachting stevig vasthielden. De opgepoetste kinderen die een beetje zenuwachtig waren omdat hun vader, die ze zich niet konden herinneren omdat hij was vertrokken toen ze nog peuters waren, terugkeerde. De soldaten in uniformen, gekreukt door de reis, die met verwelkte margrietten in hun hand op het perron sprongen voor de hereniging die Grace nooit zou meemaken.

Misschien kon ze het maar beter opgeven en naar huis gaan. Grace verlangde naar een warm bad en een paar uur slaap, maar ze moest naar haar werk. Frankie had om tien uur een gesprek met een Frans gezin en zij zou aantekeningen maken. Daarna zouden de Rosenbergs komen die papieren nodig hadden om een woning te kunnen krijgen. Normaal gesproken hield ze vooral van haar werk

omdat ze zich op de problemen van andere mensen kon storten, maar vandaag ging ze zwaar gebukt onder de verantwoordelijkheid.

Nee, ze moest naar haar werk en er was maar één manier om daar te komen. Grace rechte haar schouders, zette koers naar het Grand Central en liep de hal in.

Ze was hier niet meer geweest sinds de middag dat ze vanuit Connecticut was gearriveerd, in haar mooiste smockjurk en haar haar in *victory rolls*, met daarop haar pillbox-hoedje. Tom had niet in de trein van drie uur uit Philadelphia, waar hij was overgestapt, gezeten en ze nam aan dat hij hem had gemist. Toen hij ook niet uit de volgende trein stapte, werd ze een beetje ongerust. Ze keek op het prikbord naast de informatiebalie achter in het station, waar mensen briefjes ophingen. Misschien was Tom eerder gearriveerd of was ze hem op de een of andere manier misgelopen. Ze had geen mogelijkheid om contact met hem op te nemen of informatie in te winnen en het enige wat ze kon doen was wachten. Ze at een hotdog die haar niet smaakte en waardoor haar lippenstift uitliep, en las de krantenkoppen bij de kiosk een tweede en vervolgens een derde keer. Treinen arriveerden en de passagiers stapten op het perron, onder wie soldaten die Tom hadden kunnen zijn, maar het niet waren. Tegen de tijd dat de laatste trein van die avond om halfnegen arriveerde, was ze radeloos van bezorgdheid. Tom zou haar nooit zo lang laten wachten. Wat was er gebeurd? Uiteindelijk kwam er een luitenant met kastanjebruin haar die ze herkende van Toms introductieplechtigheid met een angstige uitdrukking op zijn gezicht naar haar toe en op dat moment wist ze het. Ze kon zijn handen, die haar opvingen toen ze door haar benen zakte, nog steeds voelen.

Het station zag er hetzelfde uit als die avond, met zijn nooit eindigende stroom forenzen en reizigers, onaangedaan door de enormiteit van de rol die het de afgelopen maanden in haar hoofd had

gespeeld. Loop er gewoon doorheen, zei ze tegen zichzelf. De brede uitgang aan de andere kant van het gebouw seinde als een vuurtoren naar haar. Ze hoefde niet te blijven staan om het zich te herinneren.

Ze voelde iets vreemds op haar been, als de kriebelende vingers van een kind. Grace stopte en keek achter zich. In een van haar nylonkousen zat een ladder. Hadden Marks handen dat veroorzaakt? De ladder werd met elke stap groter en liep over haar hele kuit. Ze moest haar kousen uittrekken.

Grace haastte zich naar de openbare toiletten, liep langs een bank en struikelde, waardoor ze bijna viel. Ze verzwikte haar voet en de pijn schoot door haar enkel. Ze hinkte naar de bank en tilde haar voet op omdat ze aannam dat de hak die ze provisorisch had gerepareerd weer was losgeraakt, maar haar schoen was nog heel. In plaats daarvan was ze gestruikeld over een bruine koffer die slordig onder de bank was geschoven. Ze keek geërgerd om zich heen terwijl ze zich afvroeg wie er zo onverantwoordelijk was om de koffer zo neer te zetten, maar zag niemand in de buurt. Misschien was de eigenaar naar het toilet gegaan of een krant gaan kopen. Ze duwde de koffer verder onder de bank zodat niemand anders erover zou struikelen en liep verder.

Voor de deur van de damestoiletten zat een man in een haveloos uniform op de grond. Heel even was ze blij dat Tom niet had gevochten, om daarna gebroken terug te keren door wat hij had meegemaakt. Ze zou hem altijd voor zich zien zoals hij was geweest, sterk en volmaakt. Hij zou niet getekend thuiskomen zoals zoveel anderen en worstelen om zich groot te houden. Grace haalde haar laatste muntgeld uit haar zak terwijl ze haar best deed er niet aan te denken dat ze de koffie waarnaar ze zo verlangde nu niet kon kopen en legde het geld in de gebarsten handpalm van de man. Ze was gewoonweg niet in staat om weg te kijken.

Grace liep het damestoilet in en sloot zichzelf op in een hokje

om haar nylons uit te trekken. Daarna liep ze naar de spiegel om haar inktzwarte haar glad te strijken en haar Coty-lippenstift bij te werken. Door de wasachtige smaak dacht ze terug aan wat er de afgelopen nacht was gebeurd. De vrouw bij de wastafel naast haar, die jonger was dan zij, streek haar jas over haar ronde buik glad. Het leek alsof alle vrouwen tegenwoordig zwanger waren, wat het gevolg was van heel veel vreugdevolle herenigingen met de mannen die uit de oorlog terugkwamen. Grace voelde dat de vrouw naar haar verformfaaide uiterlijk keek en beseftte dat ze vannacht niet thuis was geweest.

Grace liep haastig het damestoilet uit, zich bewust van het feit dat ze nu nog later op haar werk zou komen. Ze liep in de richting van de uitgang en zag dat de koffer waarover ze daarnet was gestruikeld nog steeds onder de bank stond. Ze liep er langzaam naartoe en keek op zoek naar de eigenaar om zich heen.

Toen ze niemand zag, knielde Grace om de koffer te bestuderen. Er was niets ongewoons aan; hij had afgeronde hoeken, net als de duizenden andere koffers die reizigers iedere dag door het station droegen, en een versleten parelmoeren handvat dat mooier was dan dat van de meeste andere. Deze koffer werd echter niet gedragen, maar stond onbeheerd onder een bank. Was iemand hem kwijtgeraakt? Heel even dacht ze aan een verhaal van tijdens de oorlog over een tas waarin een bom had gezeten, maar het gevaar van een invasie of andere aanval, dat ooit zo reëel had geleken, was inmiddels verdwenen.

Grace keek of ze ergens aan kon zien wie de eigenaar was. Op de zijkant was een naam geschreven. Ze herinnerde zich dat een aantal van Frankies cliënten, overlevenden van de concentratiekampen, door de Duitsers waren gedwongen hun namen op hun koffers te schrijven met de valse belofte hun bezittingen ooit terug te zullen krijgen. Op deze stond maar één woord: TRIGG.

Grace overwoog de mogelijkheden: ze kon het tegen een kruier zeggen of gewoon weglopen. Ze was laat, maar de nieuwsgierigheid knaagde aan haar. Misschien zat er een label in de koffer. Ze rommelde aan de sluiting die schijnbaar vanzelf opensprong. Grace tilde het deksel een stukje op en keek over haar schouder met het gevoel elk moment betrappt te kunnen worden. Vervolgens keek ze in de koffer. Die was netjes ingepakt, met keurig opgevouwen vrouwenkleren, een borstel met een zilveren achterkant en een onverpakt zeeptablet van Yardley in een van de bovenhoeken. In de andere hoek zat een paar babyschoentjes, maar ze zag verder geen kinderkleding.

Plotseling voelde het als een onvergeeflijke inbreuk op de privacy van de eigenares van de koffer (wat het natuurlijk ook was). Grace trok haar hand snel terug. Terwijl ze dat deed, sneed er iets in haar wijsvinger. 'Au!' riep ze onwillekeurig. Ze zag een snee van zo'n drie centimeter in haar vinger, stopte hem in haar mond en zoog op de wond om het bloeden te stelpen. Vervolgens stak ze haar andere hand uit naar de koffer. Ze moest weten of ze zich aan een scheermesje of een mes had gesneden. Onder de kleding lag een envelop van ongeveer een halve centimeter dik. Ze had zich aan de scherpe rand ervan gesneden. Laat liggen, zei een stem binnen in haar. Ze was echter te nieuwsgierig om daar gehoor aan te geven en opende hem.

In de envelop zat een stapeltje foto's die zorgvuldig in een stuk kant waren gewikkeld. Grace haalde ze eruit en terwijl ze dat deed viel er een druppel bloed van haar vinger op het kant, waardoor er een vlek ontstond. Het waren een stuk of twaalf foto's waarop jonge vrouwen stonden die zo weinig op elkaar leken dat ze geen familie van elkaar konden zijn. Sommigen droegen legeruniformen, anderen keurig gestreken blouses of jasjes. Niet een van de vrouwen was ouder dan vijftientig.

Het voelde intiem en verkeerd om de foto's vast te houden. Grace wilde ze wegstoppen en vergeten wat ze had gezien, maar de donkere ogen van het meisje op de bovenste foto intrigeerden haar. Wie was ze?

Op dat moment klonken er sirenes buiten het stationsgebouw. Het voelde alsof het voor haar bedoeld was, alsof de politie haar kwam arresteren omdat ze de koffer van iemand anders had geopend. Haastig wikkelde Grace het stuk kant om de foto's om ze weer in de koffer te stoppen, maar het kant verschoof en ze kreeg het pakket niet in de envelop. Het kabaal van de sirenes nam toe. Snel schoof ze de foto's zonder het kant in de envelop, stopte hem in haar eigen tas en duwde de koffer met haar voet uit het zicht onder de bank.

De wond op haar vinger klopte terwijl ze naar de uitgang liep. 'Ik had moeten weten dat er niets goeds van zou komen als ik het stationsgebouw binnen zou gaan,' mompelde ze tegen zichzelf.